

Mladen Marković

KRV I SAPUNICA

Roman o ljubavi i zlu

Laguna

Copyright © 2017, Mladen Marković
Copyright © ovog izdanja 2017, Laguna

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Lošim, teškim trenucima.
Šta bismo bez vas?*

1

Ponekad je iskonsko, a svakako i grešno zadovoljstvo tući slabijeg od sebe, no Markov bes naposljetku se preobrazio u čisto uživanje sve dok ga pesnica nije zbolela. Poslednji udarac zadao je trapavo i povredio se. Zastenjao je i uhvatio se za zglob. Obamrla i krvava šaka zgrčeno mu je drhtala ispred lica. Ljut na pesnicu što ga je izneverila, Marko je još jednom zamahnuo i ponovo bi udario starca, ali se naprasno zaustavio na pola puta.

Nije bilo potrebe da nastavlja.

Maločas, dok je držao fotografiju i kada je uvideo prepoznavanje na Viktorovom starom licu, posle ispovesti koja je verovatno trebalo da bude ništa drugo do zabavna priča sa petparačkim naravoučenijem, a ispostavila se kao nešto gorko drugačije, Marku je mozak zaiskrio, a razum zapucketao kao kokice. Jedan trenutak sirove istine sastrugao je skoro tri decenije sirove laži! Nema, mutava agresija obuzela mu je biće. Zasljepljujuća žestina prostrujala je kroz vene tvoreći plavu, električnu oluju

koja mu je zaigrala u srcu, širila se telom, i nezaustavljivo se obrušio na starca.

Marku su se grudi nadimale, a oči punile suzama koje se ni u jednom trenutku nisu prelile preko kapaka, čak ni kada je čvrsto zažmurio kako bi izoštrio pogled.

Viktor je, sklupčan postrance na fotelji, izgledao kao da pokušava da što dublje uđe u procep između naslona i sedišta. Slabašno je jaukao i ušmrkivao. Šake su mu se tresle povrh čela i stiskale u krhke pesnice.

Fotografija, zgužvana s jedne strane, ležala je na podu uz nogu radnog stola.

Marko se nije sećao kada ju je ispustio. Pre nego što je nasrnuo na starca, čvrsto ju je stegao. Gotovo ju je pokidao noktima. Sagnuo se i podigao fotografiju. Ispravio ju je: približno po sredini malo se rascepila. Marko se zamislio i zagledao u procep: kao da posmatra crnu rupu koja bi mogla da ga sprovede nazad kroz vreme. Odmahivao je glavom, polako, gotovo neprimetno.

Meškoljenje na fotelji prenulo ga je iz zamišljenosti.

Izvukao je pištolj iz unutrašnjeg džepa sakoja. Repetirao je. Uperio je cev u Viktora koji je polako spustio ruke.

Starcu je lobanja bila krvava, sa podlivima na više mesta: lice mu je bilo otečeno, nos smrskan, jedno oko zatvoreno, obe usne pocepane. Iz nozdrva mu je liptala krv, čak je i ispljunuo parče zuba na košulju.

Izgledi da će se izvući živ nisu bili veliki. Bili su nikakvi, zapravo. Bridela mu je gotovo cela leva strana tela. Spustio je noge sa fotelje, stenjući. Kostu su mu zakrckale, lice se zgrčilo od bola. Ali ipak najviše udaraca dobio je u telo. Verovatno mu je bilo nagnječeno više rebara i podozrevao je da ima unutrašnje krvarenje. Stomak mu je goreo: kao

da je upucan. Veoma slično osećaju kada jeste bio upucan u stomak, pre skoro trideset godina. Viktor je, zatvorenih očiju, duboko udahnuo pa pogledao mladića.

Pištolj se lagano tresao dok je Marku ruka podrhtavala, a jezik neprestano prelazio po razbijenoj gornjoj usni kao da mu je rana nešto ukusno. Ovo je drugi put u toku dana da se potukao, i to opet sa starcem. U drugim okolnostima Marko bi se slatko osmehnuo, ali ne danas – danas je to bilo nemoguće. Uspeo je nekako da pronađe oazu mira u sebi, međutim, ta oaza bila je ništa drugo do fatamorgana koja bi svakog časa mogla da ispari.

„Neverovatno, je l' da?“, rekao je Marko.

Viktor je, na nišanu razljućenog, podnapitog čoveka, dopustio sebi ironičan, umoran osmeh. Krv mu se sa približno sredine lobanje krivudavo slivala niz jednu stranu i kapala sa ušne resice, natapajući proređenu tkaninu na ramenu. Uvalio se dublje u naslon fotelje, otkopčao dva dugmeta na košulji, dlanom obrisao glavu i prekrstio noge. Nogavica mu se povukla, a čarapa je već bila spuštena. Marko je video tanki, bleđi gležanj bez dlaka i zgadio se.

Viktor se ponašao se kao da je upravo dobio masažu, a ne batine. Bio je star, ali i dalje žestok, umeo je da istrpi nasilje. Trpeo je nasilje celog života. Trebalo je ugasiti požar koji je buknuo u mladiću. Morao je da bude smiren kao voda.

„Neverovatno, ali, eto, ispostavlja se – istinito“, potvrdio je.

Viktorova opuštenost volšebno je smirila Marka: pištolj je prestao da podrhtava. Fotografiju je stavio u džep. Starac je bio zadovoljan. Ako bude nastavio da suptilno

navodi Marka, možda će se nekako i izvući. Premda je mladić maločas pokazao strahoviti izliv nasilja, Viktor je sumnjao da Marko nalazi radost u tome. Mogao je odmah pesnicama da ga ubije – da je to izistinski hteo. Delovao je sposobno i učinkovito, ali pomalo meko i naivno istovremeno. Naročito dok su ispijali treće ili četvrto piće, kada se Marko čak otvarao, pričajući šta se njegovoj devojci danas dogodilo i koliko se osećao sebično i bezvredno. Poraz je izbijao iz njega, videlo se jasno, bilo je osetno, međutim, neposredno pre toga naljutio se, nimalo bezazleno, već ubedljivo nasilno i preteći silovito. No, uprkos nepredvidljivosti, Viktor je odlučio da zapleše, pa ako koraci budu isuviše složeni, igraće dok ne padne.

Starčeva mala radna soba bez prozora, ispunjena gustim dimom cigara, mirisom viskija i krvi, bila je osvetljena jednom anemičnom zidnom svetiljkom. Osvetljenje je naprezalo vid. Mučnoj atmosferi doprinosila su i četiri pića koja je Marko isuviše brzo popio. Plašio se da će se isповraćati. Desno oko i dalje mu je suzilo zbog svežeg podliva. Viktor ga nije udario. Učinio je to Oliver. Prokleti Oliver, koji ga je, nepopustljivim nastupom, uvukao u čitavu ovu priču. Dlanom slobodne šake Marko je brzo obrisao obraz, ali je zbunjen shvatio da mu je i levo, nepovređeno oko takođe vlažno. Teško je progutao i razlabavio kragnu košulje, ispod nezgrapnog crnog odela koje je danas dobio. Žuljalo ga je, nesnosno pritiskalo i nepodnošljivo šuškaloo. Cipele, nove i nerazgažene, bile su opakoo tesne, tesne do krvi.

Skinuo je sako, polako, više puta prebacivši pištolj iz šake u šaku dok je izvlačio ruke iz rukava, tako da ne pomeri nišan sa starčevih grudi. Zatim je podigao jednu

nogu na rub stola, malčice se pognuo, pa razvezao pertlu. Učinio je to isto sa drugom nogom, pa se stopalima izuo. Bilo mu je odjednom lakše, kao da je tek tada mogao pristojno da udahne.

Viktor je, čudeći se, posmatrao Markovu predstavu. Znajući da mladić neće ništa učiniti, barem ne istog časa, starac je dohvatio cigaru koja je mlitavo stajala na rubu okrugle prljave pepeljare. Povukao je dim i izbacio ga u obliku veličanstvenog, doduše nepostojanog kruga koji se ubrzo rasturio. Podigao je čašicu, u sebi srdačno nazdravio narednom trudu i ispio viski. Zlopatio se sa pićem, budući da mu je alkohol pržio otvorene rane na ustima.

Lice mu se namah zacrvenelo. „Neću da ti kažem šta bi trebalo da učiniš“, raširio je ruke, „ali znaš šta ne moraš.“

Marko je čvršće stegao masnu dršku berete. „Ooo, svestan sam ja toga šta ne moram“, rekao je, „ali ipak hoću.“

„Ne moraš.“

„Hoću.“

„Zašto?“, upitao je Viktor.

Podigavši obrve Marko je zabavljeno ponovio pitanje: „Zašto?“

„Da, zašto?“

Marko se zbunjeno osmehnuo, zatim nadlanicom obrisao čelo orošeno znojem. „Ne razumem zašto nava-ljuješ, matori, kada su razlozi više nego očigledni.“

„Jesu“, prihvatio je starac i otresao pepeo, „ali ti ne možeš da me ubiješ...“ Vrhom cigare ukazao je na Markovo lice. „Vidim ti u očima. Nisi došao spreman na smrt. Nisi taj tip.“ Povukao je dim i začkiljio. Čekao je, međutim, Marku se lice skamenilo: Viktor više nije mogao da ga pročita. „I da me ubiješ“, naglasio je, „to ti ne bi rešilo

nijedan problem. Time bi samo nabacio dodatni“, osmehnuo se, „i to još najgori od svih.“

Viktor je sebi dosuo još viskija, ostavivši Marka da malo porazmisli. Podigao je bocu ponudivši ga, ali mladić je odbio.

„Samo razmisli“, rekao je starac, prinevši ivicu čaše usnama. Omirisao je, otpio malo, promuljao piće u ustima, pa dugo žmurio. Teško je progutao mešavinu alkohola i krvi i otvorio oči. „Misliš da bi se izvukao sa ubistvom? Znaš šta bi se desilo? Našli bi te i zatvorili na petnaest godina. A pošto dosije već imaš, našli bi te očas posla. Policija, kakva je takva je, ponekad se i potruđi da nađe ubicu. Pogotovo onog koji ne zna šta radi. Na kraju krajeva, Oliver bi te sam prijavio! Šta ćeš sa mojom lešinom? Da me zarolaš u tepih i baciš u reku?“, osmehnuo se šumno, kroz nos. „Šta? O tim stvarima se razmišlja unapred. A da ne napominjem da ćeš time navući Oliverov gnev. On, možda, i želi da me vidi mrtvog, ali na njemu je da to odluči. Slušaj... dečko... deluješ mi i više nego razumno i pametno. Budi razuman i pametan i nemoj da učiniš nešto zbog čega ćeš se kajati, čime ćeš uništiti mladost. Savest godinama prži mozak, kida duh, veruj mi, znam!“ Osušila su mu se usta, teško je progutao pljuvačku. „Ja sam star, smrt me čeka svakog dana, a ja tome nazdravljam svako veče. Slušaj“, rekao je odjednom poletno, „zašto ti ne bi uzeo novac?“

Marko je krajičkom oka pogledao crvenu sportsku torbu koja je napola otvorena stajala na podu. Nakrivila se pod težinom novčanica. Nije tačno znao koliko novca ima u njoj, ali je zaključio da bi bilo dovoljno za jedan poluraskošan život ili – čak za dva poluskromna.

„Iznenadi devojku“, rekao je Viktor, kao da mu je pročitao misli. Spustio je cigaru na rub piksle pa sklopio šake u molbu. „Možda ti sada ne deluje tako, posle onoga što si mi ispričao, ali, veruj mi, to bi vas oboje obradovalo. Otputujte negde na drugi kraj sveta. Nemojte da se mučite više, a ja ću sve srediti sa Oliverom. Javi mu da nisi našao nikakav novac kod mene, objasniću mu da mi treba još malo vremena.“ Starac je pročitao kolebanje na Markovom licu i požurio da preduhitri bilo kakav zaključak. „Čak i ako se Oliveru nimalo ne sviđa to što večeras ne dobija pare, nikakva odgovornost ne pada na tebe. Sve pada na mene. Ja sam kriv, razumeš?“ Velikodušno je pokazao na sebe. Napravio je značajnu stanku, razmišljajući pomno o jednoj mogućnosti. Delovalo je rizično, ali vredelo je pokušati. Tiho je izgovorio: „Možda me i ubije. Ionako više ne može da me smisli, kao što rekoh. Ako to učini, ti dobijaš ono što želiš, a ne prljaš ruke. A da ne napominjem da ćeš godinama uživati u lagodnom životu.“

Donekle je bio ubedljiv i Marko je dugo mislio na Marinu. U grlu je osetio peckavu težinu.

Zašto je uopšte ovde? Trebalo je da ostane sa njom. Pretvarala se da joj je dobro i ubedila ga je da ode. Znao je da Marina ima tihu, suptilnu ali polubožansku snagu i iskoristila ju je protiv, a u isti čas za i zbog njega. Njegove slabosti bile su u senci njene snage, stalno. Kako je moglo da joj bude dobro? Sada, pomislio je Marko, sigurno usamljena pati. Bolje da je ostao sa njom u bolnici. Tako se ne bi ni upoznao s Viktorom, ne bi otkrio istinu koja je bežala skoro trideset godina, a to bi, možda, ipak bilo bolje.

Pomislio je na Marinu.

Zatim je pogledao znojavo lice starog Viktora, osušenu otromboljenu kožu na vratu, žute velike uši, čupave krive obrve, dlake u nosu, bore na čelu, pege i krv na gotovo ćelavoj lobanji. Oči. Preplašeni pogled matore hijene.

Marku se sve zgadilo.

Nabrao je nos kao da je nešto užasno zasmrdelo.

Kako je uopšte dopustio sebi da ga toliko dugo sluša i još da bude zaveden nekom pričom o novcu? Kako je mogao da mašta o starčevom predlogu bez ikakvog detaljnijeg razmišljanja? Gde su ti jemstva, budalo?, upitao se. Viktor bi verovatno odmah zvao Olivera i rekao da mu je Marko ukrao novac. Pokušao bi da sredi da ga ubiju još noćas. Cela ta priča, ispričana tako da se ispostavi da starac čini kojekakve usluge Marku, bila je ništa drugo do jeftin pokušaj kupovine golog, prljavog, jadnog života.

Bespogovorni zaključak nanovo je u Marku probudio odlučnost. Krajnje saznanje, u mašti već viđeno i potvrđeno, da će zaista ubiti ovog odvratnog čoveka ponovo mu je uzdrimalo ruku. Ali ovog puta nije to bilo samo od straha. Uzbuđenje se ušunjalo u krv. Matori i te kako zaslužuje smrt, pomislio je radosno. Tek kada je malo podigao oružje kako bi nanišanio starčeve grudi, shvatio je da je u zamišljenosti nesvesno spustio gard. Posmatrao je matorčevu razdrljenu plavu košulju i potkošulju zamrmljanu viskijem.

„Ipak ništa od toga“, rekao je Marko.

Starac je uzdahnuo i slegnuo ramenima. „Ako misliš da je tako najpametnije“, kazao je naglašeno.

„Ne mislim da je najpametnije“, spremno je dočekao Marko, „ali mislim da je tako najbolje... Ti si samo loš čovek. I ne treba da postojiš.“

Viktor je posegnuo da ugasi cigaru u pepeljari. Dok je pritiskao žar o stakleno dno, pogledao je mladića dubokim zelenim očima punim molećivosti. „Nemoj to da radiš, mali.“

Marko nije trepnuo. Samo je i dalje nepomično stajao, ukočen poput srca koje je naprasno i bez napora prestalo da kuca.

Starčeve oči prepoznale su oklevanje: iz poniznog klečanja skočile su u napad. Viktor je odjednom bacio pepeljaru. Promašio je Marka, piksla je udarila u zid i razbila se. Pikavci i pepeo, koji je poput magle neko vreme lebdeo naokolo, rasuli su se posvuda. Starac, napola pijan, napola lud, napola slep od želje da još malo sačuva razvučeni patrljak života, već se popeo na sto, spreman da golim rukama zadavi mladića. Poput kakve džukele, slineći i režeći, Viktor je posrnuo na dlanovima i kolenima i zatresao radni sto, koji je oštro zaškripao. Boca i čaše prevrnule su se i pale.

Čak i da nije imao nameru da puca, Marko je bio primoran da povuče okidač, ispostavilo se – u samoodbrani.

2

Marina je sedela u bašti kafića *Bumbar* i čekala Marka. Premda nije bilo još ni podne, prljave ulice i poraženi ljudi titrali su pod isparenjima žege. Kretali su se kao da se tope, lica izobličeni od neizdržljivosti, čak su i automobili bili nekako tromi. Leto je pritislo grad poput teškog, providnog ćebeta.

Otpivši malo limunade, Marina je podigla jednu nogu sa druge, dlanovima obrisala biserčiče znoja sa butina, pa ih ponovo prekrstila. Bila je zgodna u lepršavoj crvenoj haljini, više slatka nego lepa, više inteligentna nego karakterna. Imala je upečatljiv mladež ispod desnog oka, na spoljnjem uglu, koji je bio nalik istetoviranoj suzi.

Pogledala je na sat. Marko je uvek kasnio. Zvao ju je da se hitno nađu zato što mu je potreban automobil.

Hitno...

A ona ga čeka već sedamnaest minuta.

Pogurala je velike naočare za sunce uz koren nosa, zatim izvukla ukosnicu, stavila je u usta i zategla tešku,

ravnu kosu boje orahove ljuske. Tanki, kratki pramenovi na pozadini vrata bili su vlažni od znoja i neposlušni: štrčali su sa strane kao nakostrešeni.

Posle dva minuta Marko je stigao. Nije ga videla. Prišao joj je sa leđa i spustio joj dlanove na ramena. Nagnuo se, ona je već izvila glavu unazad, i ovlaš je poljubio u čelo.

„Ćao“, rekla je.

„Izvini što kasnim“, izgovorio je mehanički i teško se spustio na stolicu preko puta njene. „Kako je odvratno vruće.“ Palcem i kažiprstom uhvatio je majicu u visini grudi i trzao je kako bi se rashladio. „Gde si parkirala?“, upitao je.

Marina je neodređeno pogledala preko ramena. „Kod galerije podova“, rekla je.

„Dobro.“

Kada je konobar stigao, Marko je poručio dupli espresso. Nije spavao duže od tri sata, a prethodna noć na poslu bila je prilično naporna. Na uglovima očiju stalno je osećao nekakvo štipanje, a zbog prejakog sunca sve vreme je čkiljio. Bio je i malčice mamuran, morao je da prizna.

Marina je posmatrala kako Marko sipa pola kesice šećera u tečnost, zatim dugo i uredno meša kafu. Retko kada bi se začuo zvuk škripe kašičice po šoljici.

„Jutros si baš brzo otišao“, rekla je.

Ne pogledavši je, Marko je rekao: „Išao sam da se nađem sa Borisom.“

Premda su joj velike naočare za sunce skrivale gotovo polovinu lica, Marko je znao da se namrštila. Požurio je da spreči najezdu negativnih misli koje su već uveliko rovarile po Marininom mozgu.

„Zašto?“, upitala je pre nego što je stigao bilo šta da kaže. Srknuo je malo vruće tečnosti, pa zadovoljno pripalio cigaretu. „Pričali smo o nekom mogućem poslu.“

„Ali ti već radiš.“

Marko je uzdahnuo i obesio lice. „Nemoj sada, molim te.“

„Šta nemoj?“

„Slušaj: Boris je super lik. Da si ga ikada upoznala, znala bi.“

„Znam ja takve likove“, rekla je, „ne moram da ih upoznajem.“

Marko je podigao ukrštene ruke i razdvojio šake. „Ne znaš ga. Tačka.“

„Ako ti tako kažeš“, rekla je Marina suvo i uzela gutljaj limunade.

Nastupila je kratkotrajna tišina. Iz zvučnika, u uglovi- ma bašte kafića, razlegala se tiha muzika. Marko je polako pušio i pio, gladeći užareno teme. Iako je sedeo već koji minut pod suncobranom, kratka crna kosa i dalje mu je bila vruća.

„Šta će ti kola?“, odjednom je upitala Marina.

„Moram da odem da se vidim sa još jednim likom koji nije baš tako blizu.“

„U vezi sa tim mogućim poslom?“

„Da.“

„Aha, onda super.“

Marko je dovršio dupli espresso i vrhovima prstiju odgurao tanjirić, na kome se drmusala šoljica, do polovine stola. Spustio je cigaretu na rub pepeljare. Nalaktio se na ivicu okrugle drvene ploče. Isturio je glavu, zagledavši se u devojku. Znao je da nešto dodatno nije u redu. Poslednji put video je Borisa pre dve godine i tada nije

mного dramila. Sve se, doduše, završilo na prijateljskom ispijanju piva pošto Marko i Boris nisu mogli da se dogovore oko novca.

Kažiprstom joj je pomerio pramen kose sa obraza.
„Koji ti je kurac?“, upitao je.

Marina je razmišljala o jutrošnjem susretu sa onim narkomanom. Spleljena prljava kosa na znojavom čelu, žuti, škrbavi zubi, zadah alkohola, crvene i ljubičaste tačkice na pregibu lakta, pogled pohotnog skeleta. Nakratko se stresla.

„Ma, ništa, iznervirala sam se jutros.“

„Zašto?“

„Izgubila sam novčanik.“

„Ozbiljno?“

„Da.“

„E, jebem mu mater.“

Porażeno je uzdahnula i podigla naočare na kosu. Pogledala ga je zabrinuto. Oči su joj bile duboke i tamne, nalik živom blatu: gutale su onoga koga bi posmatrale. Marku je Marina ponekad, zbog mladeža ispod oka i izvi-jenih, vijugavih obrva, izgledala komično. Nije smeo da dozvoli sebi osmeh tog časa. Uhvatio ju je za ruku.

Marina nije htela da pominje Marku susret jer ni sama nije bila sigurna da li joj je novčanik zaista negde ispao ili joj ga je džanki ipak nekako ukrao.

Pričala je brzo. „Imala sam novčanik sa sobom u pro-davnici, platila, izašla i otišla u stan – i nema nigde nov-čanika. Zvala sam prodavnicu, oni kažu da ništa nisu videli. Sad moram da se vucaram po policiji, da vadim dokumenta, moram da zovem banku da blokiram karticu, a ne znam ni koliko sam imala keša, nemam ni za ovu

limunadu sada, i imala sam neke potvrde da su uplašeni struja i voda... Šta ćemo za kiriju? Prvi je za četiri dana.“

Marko se nije toliko zabrinuo za kiriju koliko za limunadu i dupli espresso. Nije bio siguran ima li dovoljno novca. Jutros je izleteo, nije poneo ništa osim onoga koliko je imao pri sebi, a to nije bilo mnogo. Pritom, više od pola dao je Stefanu na koga je naleteo posle šesnaest godina, ali to nipošto nije smeo da kaže Marini. Zavukao je ruku u džep i dopola izvukao novčanice. Suptilno ih je prebrojao i odahnuo. Treba samo još da izdrži do večeras, i ako sve bude u redu, imaće dovoljno novca za nekoliko udobnih meseci, a možda i neko putovanje.

Nije hteo ništa da kaže Marini osim: „Nemoj da se nerviraš. Verovatno će neko naći novčanik, uzeće novac, baciće novčanik, onda će ga neko drugi naći, videće dokumenta i odneće ga u policiju ili će te zvati, ili šta god.“ Osmehnuo se, namignuo i vrh pesnice, kao iz udarca, mekano i polako joj spustio na donju vilicu. „A za kiriju, za ovaj mesec, biće sigurno, ostalo je nešto keša u stanu.“

Marina je izvila usne nagore, ali to nije ni zaličilo na osmeh. „O čemu si pričao sa Borisom? I sa kim treba da se vidiš?“

Nije očekivao da će se odmah vratiti na to. Povremena preterana zabrinutost, koja je Marinu davila poput anakonde, Marku se neprijatno razlivala oko temena nalik hladnom ptičjem izmetu. Nije smeo da dozvoli da mu to izjede strpljenje. Nabacio je uvežban, simpatičan osmeh. „Ništa posebno. Koliko sam razumeo, treba da pokupim nešto od jednog matorca i to nešto dovezem drugom. To je sve.“

Pogrešio je.

Trebalo je da izmisli veoma sočnu ubedljivu laž.

Bila je razočarana. Spustila je naočare na nos i pogledala na ulicu.

Dobro je što nije pomenuo Bubašvabu. Kada bi Marina znala da su jutros i o njemu pričali, samo bi ustala i odvezla se u stan, a Marko bi bio primoran da se snađe za prevoz. Marini je, inače, Bubašvaba bio dopadljiv, kao i većini ljudi kojima on dozvoli da ga zavole, ali nije podnosila njegovu suvu, sirovu, surovu stranu, doduše, kao i većina ljudi koji mu se zamere. Narkoman, diler, lopov i ubica, bio je opako maštovit i to je toliko uporno pokazivao svima da je čovek morao u nekom trenutku da se zapita: prikriva li nešto time?

Marko je posegnuo za cigaretom, ali ona je dogorela na rubu pepeljare. Dugački valjkasti pepeo visio je obešen sa filtera kao zamrznut. Pripalio je drugu cigaretu i pozvao konobara.

„Moraću da krenem“, rekao je. „Previše sam se zadržao.“

Marina ga nije ni pogledala. Prekrstila je ruke na grudima. „Idem i ja sa tobom.“

Donekle je razumeo njenu nadurenost i zabrinutost: poslednji put kada je trebalo nešto vrlo jednostavno da obavi, to ga je umalo koštalo života. To je bilo davno, ali da Marko to nije uradio, Marina i on možda se nikada ne bi upoznali.

3

OSAM GODINA RANIJE

Kroz prozor na četvrtom spratu Đorđe je napeto posmatrao usku, mokru ulicu.

Bilo je kasno, hladno, gotovo bez prolaznika.

Vetar je šutirao smeće nabacano pored niza pretrpanih kontejnera i prljao kolovoz. S vremena na vreme polako bi prošao pokoji automobil i Đorđe bi se uplašeno ponadao da je to njihov prevoz. Da će se vozilo zaustaviti preko puta ulaza i zatrubiti dvaput brzo, pa jednom oduženo. Muzika je, doduše, brzo treštala u maloj sobi, nameštaj je vibrirao pod izlivima basova. Njegov prijatelj Miki oduvek je slušao groznu muziku, onu koja ispira mozak. Pomislio je da od buke neće čuti sirenu. Misao je prostrujala kroz lobanju kršeći sve ostale, kao kugla kegle, i donela zaključak da bi tako bilo najbolje. Đorđe možda ipak nije želeo da sprovede Srećkovu veliku zamisao u delo.

Još nije bio siguran.

Jedino što je stvarno znao – bilo je da je uplašen.

Devetnaestogodišnjaku je znoj izbijao svuda po telu, a najviše iza ušiju iako nije bilo toplo. Bio je žgoljav, kratke plave kose, tvrdog lica, mekih zelenih očiju. Imao je minđušu u obliku sićušne strele, probodenu kroz kraj jedne obrve.

Đorđe je grickao zanokticu na palcu. Najbolje bi bilo da se udalji od prozora, pa tako neće ni videti automobil. Šta mu sve to treba?

Pohlepa je, međutim – čudo.

Briše razum kao gumica trag olovke.

Mozak mu je veselo zašuškao, ali bučna muzika presekla je masno maštanje. Đorđe se namrštio. Pogledao je Mikija koji je sedeo na dvosedu, zabačene glave, raširen kao pauk, izbacio je dim džointa visoko, tako da je oblak plutao neko vreme ispod tavanice.

„Stišaj malo to sranje“, rekao je Đorđe, odlučan da ipak čuje sirenu.

Miki je nakrivio glavu i pogledao ga. „Šta si rekô, tebra?“

„Utišaj malo to ispiranje mozga!“, povikao je. „Nećemo čuti sirenu.“

Miki se nagnuo, dohvatio dugmence na zvučniku računara i utišao zvuk.

„Kako možeš da slušaš to đubre? A i probudiće ti matorce“, dodao je Đorđe.

„Matorce?“ Miki je počeo iskreno da se smeje, lagano trupkajući stopalima. „Koja si ti budala. Šest godina se svađaju ko će prvi da umre, brate: takmiče se! Čale guta benedine kao kikiriki, rakiju pije kao vodu, a keva se, brate, naduva svako veče na terasi. Znači, svako veče.“ Povukao je dim, žar mu je obasjao osmeh. „Kao da ja ne znam šta

rade, a meni posle, jebote, prebacuju što blejim u kraju sa ortacima. Oni su... kako se ono kaže kad si dvoličan?“

„Dvoličan“, rekao je Đorđe.

„Ma, ne, jebote, ima neka reč. Nije ni bitno. Opusti se. Spavaju kao zaklani, a mislim da ih stvarno boli kurac šta mi radimo.“

Đorđe je pomerio zavesu, pogledao kroz prozor pa na sat.

Palcem i kažiprstom pritisnuo je zatvorene oči.

Bio je zabrinut, duša mu se davila u nervozi. Svašta je moglo da pođe naopako: neko je čuo zvuke u automobilu, izbacivač iz kluba nije parkirao na pravom mestu, možda jeste, možda vozač nije umeo da pronađe automobil, možda jeste, pa je krenuo, ali ga je zaustavila policija zato što je pijan ili ne radi zadnje svetlo...

Đorđe je zgađeno pomislio na Srećka: izopačeni debeli – debil! Bogati debeli debil koji misli da je baš pametan. Đorđe ga je možda čak i mrzeo. Kada je Srećko ispričao šta želi da učine za njega, a potom mu se poverio i ukratko prepričao ono što je nazivao velika zamisao, Đorđe je pomislio da je debeli degenerik konačno i zapravo sišao sa uma. Premda bi svako ko ga upozna, odmah i bez trunke sumnje, doneo takav zaključak. Srećko i izgleda poremećeno, jebote, pomislio je Đorđe: široki kukovi, debele butine, uzana ramena, sitna grba, kvrgava lobanja, kosa kao stidne dlake i pohotno, žuto lice sa mrtvim očima krave. Đorđe nipošto nije odobravao njegovu zamisao, ali, na kraju krajeva, nije se baš ni pobunio kada je čuo ponuđenu brojku. Ćutao je kratko, a Srećko je odmah podmazao ponudu.

Pitao se da li će ih isplatiti.

Moraće.

Potajno se čak i nadao da ih debeli neće ispoštovati. Tada bi ga Đorđe i Miki tako rado i slatko poslali u bolnicu: bilo bi kao da jedu božanstvenu tortu, a ne da tuku smradnog skota. Donekle se, baš u najcrnijoj senci mašte, sladio mišlju da su ga slučajno prebili nasmrt... Samo neka pokuša da ih pređe!

Slike nasilja u lobanji značile su da je Đorđe vrlo nestrpljiv i da se oseća ugroženo.

Ponovo je pogledao na sat pa kroz prozor.

„Jebem mu mater, ovaj lik kasni već sedamnaest minuta“, rekao je.

„Licemeri!“, uzviknuo je Miki.

„Šta?“

„Oni su licemeri. To je ta reč. Moji roditelji su licemeri.“

Đorđe nije mogao da shvati kako je Miki tako opušten kad zna šta treba da urade. Pritom je mlađi jednu godinu. Đorđe je pouzdano znao da Miki nije glup, niti zao. Naprotiv, nikakva mržnja u njemu ne postoji, skoro uvek je iskreno veseo i često vrlo dopadljiv. Visok, žgolja, dugačkog nasmejanog lica, najčešće u sivoj, koju je trenutno nosio, ili crnoj pamučnoj trenerci i belim, uprljanim patikama.

Miki se, baš kao i Đorđe, odvažio na večerašnju kriminalnu radnju isključivo zbog dobre isplate. Svašta su radili kao deca. Već sa dvanaest i trinaest bili su uhapšeni zbog obijanja trafike, ali su brzo pušteni iz doma. Miki je imao trinaest, Đorđe četrnaest kada su im stariji drugari iznajmili kurvu od pedesetak godina i još ih ubedili da se popišaju po njoj kada izgube nevinost. Njima se to nije baš dopadalo, ali na kraju je i sama kurva to tražila. Tukli su se u svakoj prilici, sa mlađima, starijima, policijom. Često

su bili naoružani bokserima, kratkim palicama, noževima. Odlazili su na fudbalske utakmice, pili na silu kao da su maratonski alkoholičari, počeli da se drogiraju samo da bi se u kraju pričalo o tome, pa se donekle navukli na opijate. Jednom je Miki skakavcem tri puta ubo u slabinu starijeg huligana koji im je pretio razbijenom pivskom bocom i trojicom bolesnih narkomana koju su se pohotno smeškali. Dilovali su lake droge godinu i po, teške droge osam meseci; poslednja dva meseca nosili su pištolj sa tri metka u šaržeru. Tek odskora prestali su da pljačkaju bogate. Najpre su to bile matore kokoške u skupocenim krznima kad izlaze iz supermarketa. Ponekad su nehajno držale novčanike dok su čekale taksi. Čak su vršili prepa-
de na invalide koji su se vozicali pokraj reke, otimali im novčanike i kolica, koja bi posle prodavali na pijaci. To su učinili svega dvaput: bilo je lako, gotovo nikakav trud nisu ulagali, ali bilo je pogrešno, shvatili su, premda im je moralni kompas bio potpuna nepoznanica.

Nikada, doduše, nisu uradili ništa slično onome što predstoji.

Sve prethodno bilo je suvo govno naspram ovoga, pomislio je Đorđe poraženo i stresao se.

Okrenuo se da pogleda Mikija: kao da bi samo jednim dodatnim čitanjem spoljašnjosti otkrio formulu bezbrižnosti. Miki je na plavom tanjiriću, ispred tastature, plastičnom povlasticom za gradski prevoz doterivao liniju spida. Zarolao je novčanicu i spustio nozdrvu na rupu.

Đorđe nikada nikome nije zamerao na upotrebi narkotika. Često je uživao u njihovim blagodetima, čarima, strahotama i užasima, ali u ovakvim okolnostima sebi to ipak ne bi dozvolio.

„Brate, to ti je druga lajna u dvadeset minuta.“

Miki je namignuo. „Opušteno“, rekao je i ušmrknuo.

„Samo nemoj da preteruješ, da se kriviš i lupetaš gluposti!“

Vrhovima prstiju Miki je brzo protrljao nos. „Kad sam ja lupetao gluposti?“

„Brate, onda kad si pričao Trojancima da si u Nemačkoj, kad si bio kod babe onog leta, našao kilo skanka u ve-ceu na aerodromu. Na aerodromu, eeej...“

„Jesam“, smireno se pobunio Miki.

„Ne seri“, rekao je Đorđe, iznerviran što će se prepucavanje nastaviti. Uopšte nije trebalo da načinje temu. „Imao si jedanaest godina, nisi znao šta je skank. Izlupetao si se pred njima zato što su bili zajebani, a ti si hteo da ispadneš do jaja.“

„Nisam znao šta je skank“, tiho i u neverici ponovio je Miki. „Ko te je naučio da rolaš, mamu ti jebem!“

Đorđe je podigao šake u visinu glave i zatresao ih. „Dobro, brate, nemoj sad da me smaraš. Nervozan sam što ovog lika još nema, a ti se tu zajebavaš kao da je Nova godina.“

„Iskuliraj se.“ Miki je pružio zarolanu novčanicu. „Nisam izvukao celu.“

Đorđe je pogledao patrljak bele crte. Ugrizao se za ugao donje usne. „Ne sad“, odlučio je. „Posle.“

Ponovo je pogledao kroz prozor.

Četiri dečaka u jaknama drečavih boja, navučениh kapuljača, šarali su grafite po kontejnerima. Nisu bili preterano maštoviti: svaki je nažvrljao kurac i napisao nadimak, bez stila i veštine. Čim su bučno otrčali, crna boja počela je da curi niz kontejnere kao prljava krv.